

ILFORD PHOTO

HARMAN technology Ltd

SIKKERHETS DATABLAD

Ilfotol

I samsvar med forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), vedlegg II, som endret.

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn	Ilfotol
Produktnummer	1905162
Intern identifikasjon	10256
Emballasjestørrelse	1 Litre

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Identifiserte bruksområder   Fuktemiddel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Focus Nordic AB, Box 55026, 400 53 Göteborg, Sverige.
Bergsjödalen 48, 41523 Göteborg, Sverige.
Tlf: 0046 31 336 2300

Kontaktperson   Rebecca Laanemets; rebecca.laanemets@focusnordic.se Tlf: +46 31 336 2309 Mobile:+46 706 96 50 81

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon   Ring Giftinformasjonen: Tlf. 22 59 13 00.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering (EC 1272/2008)

Fysiske farer	Ikke Klassifisert
Helsefarer	Eye Irrit. 2 - H319
Miljøfarer	Ikke Klassifisert

2.2. Merkingselementer

Piktogram

Varselord   Advarsel

Faresetning   H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

Ifotol

Sikkerhetssetninger

P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
 P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
 P280 Benytt verneklær, hansker, vernebriller og ansiktsskjerm.
 P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter.
 Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
 P501 Innhold/ beholder leveres i henhold til lokale bestemmelser.

2.3. Andre farer

Data ikke tilgjengelig.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

isotridekanol, etoksyliert	< 2.5%
CAS nummer: 9043-30-5	

Klassifisering

Acute Tox. 4 - H302
 Eye Dam. 1 - H318

2-FENOKSYETANOL

< 1.5%

CAS nummer: 122-99-6

EC nummer: 204-589-7

Klassifisering

Acute Tox. 4 - H302
 Eye Irrit. 2 - H319

Klassifisering (67/548/EEC) eller (1999/45/EC)

Xn;R22 Xi;R36

Hele teksten for alle R- og H-setninger er vist i pkt. 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Gi medisinsk tilsyn om ubehaget vedvarer.
Svelging	Skyll munnen grundig med vann. Gi medisinsk tilsyn om ubehaget vedvarer.
Hudkontakt	Flytt den skadede fra forurensningskilden. Ta av forurensete klær. Vask huden grundig med såpe og vann. Søk lege om irritasjonen vedvarer etter vask.
Øyekontakt	Flytt berørt person vekk fra forurensningskilden. Fjern eventuelle kontaktlinser og åpne øynene vidt. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Søk lege om irritasjonen vedvarer etter vask.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Innånding	Ingen kjente spesifikke symptomer.
Svelging	Ingen kjente spesifikke symptomer.
Hudkontakt	Kan forårsake hudirritasjon.
Øyekontakt	Dette produktet er sterkt irriterende.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Anmerkninger for lege Ingen spesielle anbefalinger.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

Ilfotol

5.1. Slokkingsmidler

Passende slokkemiddel Produktet er ikke brennbart. Bruk brannslukningsutstyr egnet for den omgivende brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Spesielle farer Ingen uvanlig brann- eller eksplosjonsfare angitt.

Farlige forbrenningsprodukter Termisk nedbrytning eller forbrenningsprodukter kan inneholde følgende stoffer: Karbonoksider.

5.3. Råd til brannmannskaper

Beskyttelsestiltak under brannslukking Unngå innånding av branngasser eller damper.

Spesielt verneutstyr for brannmenn Bruk egnet verneutstyr for materialene i omgivelsene. Valg av åndedrettsvern ved brann: Følg bedriftens generelle forholdsregler.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Personlige forholdsregler Vær forsiktig da gulv og andre overflater kan bli glatte. Unngå kontakt med øynene.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Miljømessige forholdsregler Må ikke slippes ut i avløp eller vassdrag, eller på bakken.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprensing Små mengder sølt materiale: Benytt verneklær, hansker, vernebriller og ansiktsskjerm. Spyl bort sølt materiale med rikelige mengder vann. Store mengder sølt materiale: Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og plasser i beholdere. Skyll det forurensede området med store mengder vann. Unngå at sølt materiale eller avrenning kommer i avløp, kloakk eller vassdrag.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Referanse til andre avsnitt For personlig beskyttelse, se avsnitt 8. Hvis du ønsker mer informasjon om avhending, kan du se punkt 13.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Forholdsregler ved bruk Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå søl. Unngå kontakt med huden og øynene. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Les og følg produsentens anvisninger.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Forholdsregler ved lagring Oppbevares i tett lukket originalemballasje. Informasjon om lagring for å sikre at produktet fortsatt er i en brukbar tilstand for den angitte levetid: Oppbevares ved temperaturer over 0°C. Oppbevares ved en temperatur som ikke er høyere enn 30°C.

Lagringsklasse Lager for kjemiske produkter.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesiell(e) sluttbruker(e) De identifiserte bruksområdene for dette produktet er beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Kommentarer om sammensetningen Ingen tiltaks- eller grenseverdi er gitt for stoffet(ene).

Ilfotol

8.2. Eksponeringskontroll

Verneutstyr

Egnet prosessregulering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Øye-/ansiktsbeskyttelse

Vernebriller i samsvar med godkjente standarder skal anvendes hvis en risikovurdering indikerer at øyekontakt er mulig.

Håndbeskyttelse

Bruk vernehansker.

Annen beskyttelse av hud og kropp

Bruk hensiktsmessige verneklær som beskyttelse mot sprut eller søl.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern er ikke påbudt.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende	Klar væske.
Farge	Fargeløs.
Lukt	Ingen karakteristisk lukt.
pH	pH (konsentrert oppløsning): 7
Begynnende kokepunkt og område	>100°C @
Relativ tetthet	~ 0.999 @ 20°C
Oppløselighet(er)	Løselig i vann.

9.2. Andre opplysninger

Annen informasjon Ikke tilgjengelig.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Det er ingen kjente reaktivetsfarer tilknyttet dette produktet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under obligatoriske lagringsbetingelser. Ingen spesielle stabilitetsbetyrninger.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Mulige farlige reaksjoner Under normale lagrings - og bruksbetingelser, vil ingen farlige reaksjoner oppstå.

10.4. Forhold som skal unngås

Betingelser som bør unngås Unngå overdreven varme i en langvarig tidsperiode.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som bør unngås Ingen bestemt materiale eller gruppe av materialer vil trolig reagere med produktet og produsere en farlig situasjon.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ifotol

Farlige nedbrytningsprodukter Termisk nedbrytning eller forbrenningsprodukter kan inneholde følgende stoffer:
Karbonoksider.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologiske effekter Denne kjemiske sammensetningen har ikke blitt testet for helseeffekter. Eksponering effekter på listen er basert på eksisterende helse-data for de enkelte komponentene som inngår i blandingen.

Akutt giftighet - oralt

ATE oralt (mg/kg) 19 808,08

Innånding Ingen spesielle helsefarer er kjent.

Svelging Ingen skadelige effekter er forventet av mengder som sannsynligvis kan bli svelget ved et uhell.

Hudkontakt Kan forårsake hudirritasjon.

Øyekontakt Dette produktet er sterkt irriterende.

Akutt og kroniske helsefare På grunn av produktets mengde og sammensetning blir helsefaren betraktet som lav.

Opptaksvei Hud og/eller øyekontakt Svelging

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Giftighet Produktet forventes ikke å være giftig for vannlevende organismer.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbar Produktet antas å være biologisk nedbrytbar.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulativt potensiale Bioakkumulering er usannsynlig.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Produktet er løselig i vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultater av PBT og vPvB bedømming Produktet inneholder ingen stoffer som er klassifisert PBT eller vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadelige effekter Ingen kjent.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsmetoder Destruer i samsvar med regelverk fra lokale myndigheter.

Avfallsklasse 090199

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Generelt Produktet er ikke underlagt internasjonale forskrifter om transport av farlig gods (IMDG, IATA, ADR/RID)

Ifotol

14.1. FN-nummer

Ikke anvendelig.

14.2. FN-forsendelsesnavn

Ikke anvendelig.

14.3. Transportfareklasse(r)

Ikke anvendelig.

Transport fareseddel

Ingen faremerking for transport kreves.

14.4. Emballasjegruppe

Ikke anvendelig.

14.5. Miljøfarer

Miljøfarlig stoff/Marin Forurensning

Nei.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke anvendelig.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Bulktransport i henhold til Annex II av MARPOL 73/78 og IBC Koden Ikke anvendelig.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen.

EU lovgivning Forordning (EF) nr. 1907/2006 fra Europaparlamentet og Rådet av 18. desember 2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) (med endringer). Forordning (EF) nr. 1272/2008 fra Europaparlamentet og Rådet av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (med endringer). Kommisjonen 2000/532/EF som endret ved vedtak 2001/118/EF etablere en liste over avfall og farlig avfall i henhold til rådstdirektiv 75/442/EØF om avfall og direktiv 91/689/EØF om farlig avfall, med endringer.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Se vedlagte dokument: Informasjon om sikker bruk av stoffblandinger (ISBS) [= Safe Use of Mixtures Information (SUMI)]

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Generell informasjon HARMAN technology Ltd mener at informasjonen og anbefalingene her er basert på korrekt og saklig data. Det er imidlertid ingen uttrykkelig eller underforstått garanti av noe slag laget med hensyn til denne informasjonen. Bruk denne informasjonen til å supplere annen informasjon du har samlet, og deretter foreta en selvstendig beslutning om fullstendigheten og egnetheten av all informasjon for å sikre riktig bruk og avhending av dette produktet og helse og sikkerhet for ansatte og kunder.

Referanse til nøkkelinformasjon og datakilder. European Photographic Chemical Industry Code of Practice For Classification And Labelling

Utstedt av Dr Trevor Rhodes Tel: +44(0)1565 650000, email: trevor.rhodes@harmantechnology.com

Ifotol

Revisjonsdato	25.08.2017
Revisjon	2
Erstatter dato	14.05.2015
Fullstendig faremerking	H302 Farlig ved svelging. H318 Gir alvorlig øyeskade. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

ILFORD PHOTO

HARMAN technology Ltd

Informasjon om sikker bruk av stoffblandinger (ISBS)

Fotofremkalling som bruker oppløsninger fra væske- eller pulverkonsentrat: Manuell fremkalling (profesjonell bruk)

Ansvarsfraskrivelse

Denne ISBS er et generisk dokument som kommuniserer betingelser for trygg bruk av produkter i samsvar med REACH-forpliktelsene. Dette dokumentet gjelder kun betingelser for sikker bruk og beskriver ikke spesifikke produkter. Når en importør/framstiller legger denne «Informasjon om sikker bruk av stoffblandinger» til et SDS for et spesifikt produkt, er det en erklæring om at blandingen trygt kan brukes når en følger instruksene nedenfor.

På bakgrunn av lovgivning om beskyttelse av helse og miljø på arbeidsplasser er arbeidsgivere ansvarlig for å kommunisere relevante opplysninger om sikker bruk til de ansatte. Ved utarbeidelse av instruksjoner til de ansatte på en arbeidsplass skal arkene med «Informasjon om sikker bruk av stoffblandinger» alltid brukes sammen med produktets SDS og etikett. Verdier av «Oppnådd-ingen-effekt-nivå» (DNEL) og «Forutsatt-ingen-effekt-konsentrasjon» (PNEC) definert i kjemisk sikkerhetsvurdering (CRA) er angitt i punkt 8 i SDS. Eventuelle REACH-registreringsnumre legges også sammen med et utvidet sikkerhetsdatablad.

Driftsforhold

Maksimal varighet	1 time per dag til fortynning av flytende konsentrater eller oppløsning av pulver (hvis relevant). 1 time per dag til aktiviteter som innebærer blanding og kasting. 6 timer per dag til anvendelse (= fremkalling).
Hypighet av eksponering	Oppløsning av pulver: 25 dager per år. Fortynning av væsker og alle andre aktiviteter: 50 dager per år.
Fysisk tilstand	Leveret som: flytende konsentrat eller pulverkonsentrat. Bruk etter tilberedning: vannholdig løsning med bruksstyrke.
Forhold ved prosessering	Dekker bruk ved omgivelsestemperatur. Sørg for kontrollert ventilasjon med god standard (10 - 15 luftvekslinger per time). Utslipp skal holdes under eksponeringsgrensen for ingrediensene angitt i punkt 8 i SDS. Unngå direkte kontakt. Sørg for regelmessig rengjøring av utstyr og arbeidsområder.

Risikohåndteringstiltak

Betingelser og tiltak angående personvernustyr, hygiene og helseforhold	Bruk vernebriller med sideskjold. Bruk hensiktsmessige vernehansker mot kjemikalier: se punkt 8 i SDS. Bruk laboratoriefrakk eller overall. Det kreves ikke åndedrettsvern under normale bruksforhold forutsatt at det finnes adekvat ventilasjon. Øyeskyllingsutstyr og nød-dusjer anbefales. Unngå innånding av støv (ved håndtering av pulver), og damp/tåke. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Sørg for at ansatte læres opp til riktig bruk og vedlikehold av alt personlig verneutstyr.
	

Råd om god praksis

Bruk personvernustyr etter behov.
Vask hendene før pauser og etter endt arbeidsøkt.
Oppretthold god hygiene og sikkerhetspraksis.
Brukes kun med adekvat ventilasjon.
Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av dette produktet.

Miljøtiltak

Forhindre at stoffet tømmes ut i kloakken.

Sørg for at innsamling og avhending gjøres av en offentlig godkjent avfallsleverandør.

Avfall skal avhendes i overensstemmelse med statlige og lokale forskrifter.

Bruk deskriptorer

PW-Utbredt bruk av profesjonelt personell.

SU7-Trykk og reproduksjon av innspilte opptak.

PC30-Fotokjemikalier.

PROC5-Blanding i batch-prosesser.

PROC8a-Overføring av substans eller blanding (på- eller avlasting) ved udedikerte anlegg.

PROC8b-Overføring av substans eller blanding (på- og avlasting) ved dedikerte anlegg.

PROC13-Håndtering av produkter ved dypping og helling.

ERC8a-Utbredt brukt av ikke-reaktivt fremkallingshjelpemiddel (som ikke blir en del av produktet, innendørs)

ERC8b-Utbredt bruk av reaktivt fremkallingshjelpemiddel (som ikke blir en del av produktet, innendørs).

Tilleggsinformasjon om produktets komposisjon

Klassifiseringen av stoffblandingen slik den leveres er angitt i punkt 2 av SDS og på etiketten.

Se punkt 3 i SDS for informasjon om produktets sammensetning. Merk at disse opplysningene gjelder for konsentratet som brukes til å danne løsningens bruksstyrke.

Relevante begrensingsverdier av ingredienser som eksponeringsbedømmelsen baseres på, står oppført i punkt 8 av SDS.

Produktet kan inneholde ingredienser som forårsaker allergiske reaksjoner hos visse mennesker. Punkt 2 av SDS viser disse ingrediensene hvor de gjelder.

Informasjon om sikker bruk av stoffblandinger (ISBS)

Fotofremkalling som bruker oppløsninger fra væske- eller pulverkonsentrat: Manuell fremkalling (kundebruk)

Ansvarsfraskrivelse

Denne ISBS er et generisk dokument som kommuniserer betingelser for trygg bruk av produkter i samsvar med REACH-forpliktelsene. Dette dokumentet gjelder kun betingelser for sikker bruk og beskriver ikke spesifikke produkter. Når en importør/framstiller legger denne «Informasjon om sikker bruk av stoffblandinger» til et SDS for et spesifikt produkt, er det en erklæring om at blandingen trygt kan brukes når en følger instruksene nedenfor.

På bakgrunn av lovgivning om beskyttelse av helse og miljø på arbeidsplasser er arbeidsgivere ansvarlig for å kommunisere relevante opplysninger om sikker bruk til de ansatte. Ved utarbeidelse av instruksjoner til de ansatte på en arbeidsplass skal arkene med «Informasjon om sikker bruk av stoffblandinger» alltid brukes sammen med produktets SDS og etikett. Verdier av «Oppnådd-ingen-effekt-nivå» (DNEL) og «Forutsatt-ingen-effekt-konsentrasjon» (PNEC) definert i kjemisk sikkerhetsvurdering (CRA) er angitt i punkt 8 i SDS. Eventuelle REACH-registreringsnumre legges også sammen med et utvidet sikkerhetsdatablad.

Driftsforhold

Maksimal varighet	15 minutter per dag til oppløsning av pulver (hvis relevant). 15 minutter per dag til aktiviteter som innebærer blanding og kasting. 4 timer per dag til anvendelse (= fremkalling).
Hypighet av eksponering	Oppløsning av pulver: 12 dager per år. Fortynning av væsker og alle andre aktiviteter: 25 dager per år.
Fysisk tilstand	Levert som: flytende konsentrat eller pulverkonsentrat. Bruk etter tilberedning: vannholdig løsning med bruksstyrke.
Forhold ved prosessering	Dekker bruk ved omgivelsestemperatur. God ventilasjon er påkrevd. Unngå direkte kontakt. Sørg for regelmessig rengjøring av utstyr og arbeidsområder.

Risikohåndteringstiltak

Betingelser og tiltak angående personvernustyr, hygiene og helseforhold	Bruk vernebriller med sideskjold. Bruk hensiktsmessige vernehansker mot kjemikalier: se punkt 8 i SDS. Bruk laboratoriefrakk eller overall. Sørg for adekvat ventilasjon. Unngå innånding av støv (ved håndtering av pulver), og damp/tåke. Unngå kontakt med hud, øyne og klær.
	

Råd om god praksis

Bruk personvernustyr etter behov.
Vask hendene før pauser og etter endt arbeidsøkt.
Brukes kun med adekvat ventilasjon.
Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av dette produktet.

Miljøtiltak

Forhindre at stoffet tømmes ut i kloakken.
Avfall skal avhendes i overensstemmelse med statlige og lokale forskrifter.

Bruk deskriptorer

C-Bruk av forbrukere.

SU7-Trykk og reproduksjon av innspilte opptak.

PC30-Fotokjemikalier.

PROC5-Blanding i batch-prosesser.

PROC8a-Overføring av substans eller blanding (på- eller avlastning) ved udedikerte anlegg.

PROC13-Håndtering av produkter ved dypping og helling.

ERC8a-Utbredt brukt av ikke-reaktivt fremkallingshjelpemiddel (som ikke blir en del av produktet, innendørs).

ERC8b-Utbredt bruk av reaktivt fremkallingshjelpemiddel (som ikke blir en del av produktet, innendørs).

Tilleggsinformasjon om produktets komposisjon

Klassifiseringen av stoffblandingen slik den leveres er angitt i punkt 2 av SDS og på etiketten.

Se punkt 3 i SDS for informasjon om produktets sammensetning. Merk at disse opplysningene gjelder for konsentratet som brukes til å danne løsningens bruksstyrke.

Produktet kan inneholde ingredienser som forårsaker allergiske reaksjoner hos visse mennesker. Punkt 2 av SDS viser disse ingrediensene hvor de gjelder.